

Låt Malmö gå före i etableringen av nyanlända

Dagens Samhälle den 25 oktober 2016

Enligt SCB:s senaste kvartalsstatistik är arbetslösheten i Malmö 9,7 procent. Det är en betydligt högre siffra än rikssnittet på 6,3 procent. Även skillnaden mellan inrikes och utrikes födda är stor, vilket också avspeglas i olika bostadsområden. I Malmö är det tydligt i områden som Rosengård och Krocksbäck. Att arbetslösheten i socio-ekonomiskt utsatta områden är högre än i andra stadsdelar är inget nytt men i en situation med många nyanlända i behov av jobb riskerar situationen att bli allt värre.

Trots att behoven av nya arbetstillfällen är skriande visar kommunala beslutsfattare och tjänstemän ofta en avvisande attityd till den typ av näringslivsstruktur som skulle kunna erbjuda försörjningsmöjligheter för många nyanlända. Detta är särskilt påtagligt i debatten kring foodtrucks. I våras sade en anställd tjänsteman på gatukontoret i Malmö att "Vi ska kanske inte ha för många foodtrucks. För då slår de undan benen på dem som har fasta kaféer och restauranger. Man kan ju inte ställa sig utanför Espresso House och sälja kaffe." (Sydsvenskan, 18/5 2016).

Så länge tjänstemän på gatukontoret tror sig veta vad som är lagom antal foodtrucks, och kommer fram till detta antal genom att oroa sig över vinstmarginalen för Espresso House, kommer Malmö aldrig att kunna dra nytta av en mer dynamisk, spontant framväxt ekonomi.

Numera är invandringen en nettokostnad för den offentliga sektorn. Men det behöver inte vara så. I stället krävs mer långtgående reformer. I rapporten "Varför vinner vi inte (mer) på invandringen?" ges ett antal tänkbara reformförslag för en bättre fungerande arbetsmarknad som handlar om att stärka drivkraften till jobb genom att göra om försörjningsstödet, omvandla a-kassan till en omställningsförsäkring och ge nyanlända F-skattsedel i stället för etableringsersättning.

Sammantaget skulle dessa reformer uppmuntra entreprenörskap som kommer hela Sverige till gagn, samtidigt som det delvis avhjälpas problemet att många arbetsgivare tvekar att anställa nyanlända.

Malmö har på många sätt ett försprång jämfört med resten av landet: mångfalden och brokigheten är i många avseenden redan etablerad i staden. Ingenstans i Sverige finns så bra förutsättningar för ett svenskt Chinatown eller Little Italy. Men det krävs politisk vilja för att nå dit.

Andreas Bergh, välfärdsforskare och docent i nationalekonomi, Ekonomihögskolan vid Lunds universitet samt Institutet för näringslivsforskning

Tove Mellgren, samordnare för Fores Syd